

AKTUALITĀTES

Atrod naudu ceļu remontam

ZANE SPROĢE

Brocēnu novada domes priekšsēdētājs ĀRIJS SPROĢIS stāsta par novadā šogad padarītiem darbiem.

"Daudzi no budžetā plānotajiem darbiem bija jāpabeidz, jo iesākti iepriekš, piemēram, grants ceļu pārbūve Satīku ciemā un Blīdenes pagastā. Pārsteidza Covid-19 ierobežojumi, tie apstādināja tūrisma nozari, kas samazināja iedzīvotāju ienākumu nodokli. No tā pašvaldība gūst lielākos ienākumus.

Pabeigta laivu novietnes pārbūve pie Cieceres ezera, noslēdzies Dūņupes takas turpinājuma projekts, Blīdenes pagastā renovēta pārvaldes un kultūras nama ēka, kā arī labiekārtota ēkas sētas puse. Astītes palikušas Lielcieceres ielas sakārtošanā. Vēl remontē kultūras nama otrā stāva gaiteni grīdu. Līdzko to pabeigs, Brocēnu bibliotēkā sāks lasītavas remontu. Kamēr strādā gaiteni, nav, kur nolikt mēbeles, tādēļ jāpagaida. Izbūvēts bērnu rotaļlaukums un auto stāvlaukums daudzdzīvokļu māju iekšpagalmā. Uzsākta Rīgas ielas tehniskā projekta izstrāde, remonts plānots nākamgad," saka priekšsēdētājs.

Gaiķos ekspluatācijā nodotas attīrīšanas iekārtas, vēl jāierīko apgaismojums uz estrādi. Izremontēts Remtes skolas otrā stāva koridors, vēl gaida vēsturiskos logus; kad tos nomainīs, projekts būs pabeigts. Remtes ezeram atjaunoja slūžas. Šogad pieņēma lēmumu nerealizēt bērnu un jauniešu nometņu projektus,

par atlikušo finansējumu atbalstīja biedrību un investīciju projektus.

No pašvaldības karjerā iegūtas drupinātās grants atjaunoja segumu vairākos ceļu posmos: Satīkos no darbnīcām uz apvedceļu, lai no kravas mašīnām atslogotu centra ielas; aiz Satīku senlejas salaļojām ceļa posmu, kas ved uz krustojumu ar Vāni, šo posmu nebija plānots remontēt par grants ceļu projekta naudu. Uzklāja grants seguma papildu kārtu Cieceres pagastā no Emburgas līdz dzelzceļam. Šie darbi budžetā nebija plānoti.

Pandēmijas dēļ palielināja Saldus medicīnas centra pamatkapitālu. Pēc Valsts Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta sastādīta akta bija nepieciešams izbūvēt apsargāšanas sistēmu un uzlabot ugunsdrošību.

Neparedzēti remontdarbi bija Brocēnu vidusskolas dabaszinību korpusā, tur nomainīja novecojušu apkures sistēmu. Dzīvojamajā mājā Skolas ielā 25 šobrīd maina logus.

Ā. Sproģis stāsta: "Daudz darba ieguldīja ledus halles un pieguļošās teritorijas iegādes darījuma noslēgšanai. Kredītu uzraudzības padomē esam iesnieguši pieprasījumu par atļauju halli iegādāties. Ar īpašnieku noslēdzām līgumu par sporta kompleksa izmantošanu, citādi Brocēnu sporta skolas darbība nebūtu iespējama." ■

IEVA VILMANE

Novadniece VINETA KLEINBERGA iesaistījusi valsts pētījumu programmā, kas mobilizējusi Latvijas varošākos zinātniekus un pētniekus. Viņiem jānoskaidro pavasarī piedzīvotā Covid-19 pirmā viļņa daba un ietekme.

20. maijā Ministru kabinets apstiprināja 5 miljonus eiro programmai Covid-19 seku mazināšanai. Līdz 1. decembrim desmit dažādās jomās jātiek skaidrībā par galvenajiem procesiem, sekām un tendencēm. No pētniekiem prasa arī konkrētus norādījumus labākai nākotnei.

Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) Eiropas studiju fakultātes pētniece V. Kleinberga iesaistījusi divu jomu izpētē — Latvijas Universitātes profesores Innas Šteinbikas vadītā pētījumu kompleksā par Latvijas ekonomikas atjaunošanu un RSU pētnieces Alises Tifentāles vadītā izpētē par sabiedrības prasmi pārvarēt pirmo Covid-19 vilni. (Valsts pētījumu programmā detalizēti pētījumi arī par medicīnu, epidemioloģiju, ģenētiku, aizsardzības līdzekļiem, informācijas tehnoloģijām un citām jomām.)

V. Kleinberga priecājas, ka Latvijas zinātnieku sabiedrībā izveidojusies nebijusi situācija. Kopīgā darbā apvienotas spēcīgākās izpētes institūcijas, turklāt šoreiz darba grupas neveido tikai vienas iestādes speciālistiem.

"Vadības pasūtījums ir liels pārbaudījums visai zinātnieku sabiedrībai. Momentā bija jāsaprot, kādi dati nepieciešami, kuri ir, bet kuru trūkst. No otras puses, pētniekiem patīk uzdevums, jo grib izprast ārkārtējās situācijas nozīmi un cilvēku reakciju uz to. Manuprāt, [programmu Covid-19 seku mazināšanai] izdevās sagatavot ātri tāpēc, ka Latvijas zinātnieki ir iepriekš sadarbojušies. Tagad pētniekiem veidojas sadarbība ar kolēģiem ārzemēs, viņi vēlēties kopīgi strādāt arī pēc šīs programmas," pieļauj V. Kleinberga.

Interesē reakcija

Saldeniece koordinē visus pētījumus par sabiedrības prasmi pārvarēt ārkārtējo situāciju, ko izsludināja pavasarī. Strādā aptuveni 80 zinātnieku no Rīgas Stradiņa universitātes, Latvijas Universitātes, Vidzemes Augstskolas,

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas un Elektronikas un datorzinātņu institūta. Viņiem no sociālo zinātņu perspektīvas jātiek skaidrībā, kas pavasarī notika un kādas ir sekas. Vēl viņiem jāsniedz rekomendācijas desmit konkrētos jautājumos, piemēram, par attālinātā darba un mācību, ģimeņu psiholoģiskā stāvokļa uzlabošanu.

V. Kleinbergas interešu lokā ir valdības komunikācija ar sabiedrību un ārvalstu mediju ziņas par koronavīrusu Latvijā. Aptaujā noskaidroja, ka Covid-19 jautājumos cilvēki retāk uzticas ģimenei un draugiem, viņi palaujas uz zinātnieku, medicīnu, Ministru kabineta un ministriju informāciju par koronavīrusu (citos jautājumos ģimenei uzticas vairāk nekā valdības institūcijām).

"Aptaujas apliecina, ka cilvēki kopumā ir labi informēti — zina koronavīrusa inficēšanās pazīmes un ārstēšanas gaitu. 70% aptaujāto pārliecināti, ka pavasarī valdības noteikti pasākumi vīrusa izplatības ierobežošanai bija samērīgi un pamatoti. Puse aptaujāto uzskata, ka paniku radīja politiķi un mediji. Šāds iespaids varētu rasties no iedzīvotāju uzskata "valdība nezina, kā rīkoties, tāpēc visu aizslēdz".

Nogurst no pandēmijas

"Vairāk nekā puse aptaujāto atzina, ka seko līdzī ziņām par Covid-19, taču pārējie pilnībā zaudējuši interesi, 30% pat izvairās no informācijas par vīrusu. Tā noticis arī tāpēc, ka pandēmija nogurdinājusi sabiedrību," skaidro pētniece.

Aptauja apliecina, ka ir būtiska nozīme sabiedriskās vietās izvietotiem atgādinājumiem par distances ievērošanu, roku dezinfekciju, sejas masku lietošanu un citiem drošības pasākumiem. Iedzīvotāju likumpaklausība — viena no atziņām, pētot Latvijas samērā labo epidemioloģisko situāciju vīrusa pirmajā vilnī.

"Noskaidrojām, ka aptuveni 80% iedzīvotāju būtu gatavi arī

turpmāk ievērot visus drošības noteikumus, sākot ar roku mazgāšanu, beidzot ar ceļošanas ierobežojumiem. Aptaujātie sacīja, ka ceļošana jāierobežo vēl vairāk," V. Kleinberga stāsta, ko noskaidrojusi.

Sensitīvi dati — visur

Skeptiska attieksme ir pret lietotni Apturi Covid — to būtu gatavi lietot tikai 35% respondentu, bet 51% pat nedomā to instalēt savā viedtālrunī. "Respondenti nepietiek ar skaidrojumu, ka lietotne nekrāj sensitīvus personas datus. Aplikāciju nelieto, jo trūkst svarīgu atbilžu uz jautājumiem — tieši kādus datus lietotne iegūst? kam tie pieejami? kādos nolūkos izmanto?" saldeniece skaidro.

Būs vērtīgi iepazīties ar pētījumā iesaistītu juristu secinājumiem par datu aizsardzību apstākļos, kad lietišķajā ziņā jāievēro distance. Pavasarī valsts un pašvaldību iestādē darbinieki izvairījās satikties ar, piemēram, iesnieguma rakstītāju. Dokuments ar iesniedzēja vārdu, adresi, personas kodu, pat bankas kontu un ģimenes locekļu sensitīviem datiem palika publiskā vietā bez uzraudzības līdz brīdim, kamēr iestādes darbinieks to paņēma.

"Man bija interesanti izpētīt stresa faktorus ģimenēs, pirmajā vilnī dominēja attālinātā mācīšanās un strādāšana. Domāju, ka tāpēc Izglītības un zinātnes ministrija par visām varītēm grib saglabāt atvērtas skolas," sacīja V. Kleinberga. Valsts pasūtījums neparedz noskaidrot, cik daudzi neizturēja ārkārtējā situācijā radušos psiholoģisko spiedienu.

Latvijas ekonomikas atlabšanas pētījumos novadniece uzņēmās noskaidrot, kā krīzi pārvar citur Eiropas Savienībā, kas ir Latvijas galvenā tirdzniecības partnere, jo tajā nonāk 70% Latvijas eksporta. Citi kolēģi interesējas par Ameriku un tās prezidenta vēlēšanām, kurām būtu jānotiek 3. novembrī. To rezultāti noteiks Amerikas attieksmi pret globālo tirdzniecību un Ķīnu. Pētnieki prognozē Ķīnas un Neatkarīgo Valstu Sadraudzības lomu pasaules ekonomikā. "Lēmumi un riski starptautiskajā politikā ietekmē Latviju, jo atsaucas, piemēram, uz investīcijas un darbaspēka plūsmu," piebilst V. Kleinberga. ■

AKTUĀLA KARIKATŪRA

ZĪMĒJUMS — IEVA KUNGA

Saldus Zeme

Izdevējs SIA "Saldus Zeme II"
Reg. apl. Nr. 0752.

Saldū, Lielā ielā 8.
Tel. 63881893.

www.sz.lv
reklama@sz.lv

Redaktore
ANDRA VALKĪRA,
tāl. 63881893

Ziņu redaktore
IEVA VILMANE-
ZVONKUS,
tāl. 63807123

Literārā redaktore
DAINA MANIŅA,
tāl. 63823863

Maketētājs
DZINTARS IRBE

Tehniskā redaktore
INTA PUZULE,
tāl. 63807124

Žurnālistes
DAINA MARCINKUS,
tāl. 63822163

ZANE SPROGE,
tāl. 63823863

Reklāmas nodaļa —
tāl./fakss 63822692, mob. 29483851.

Pārpublicēšana jāsaņemas ar redakciju. Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "Saldus Zemi" obligāta.

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās, piektdienās.
Tirāža 3025.
Pasūtījuma indekss 3038.
Iespiests Liepājā, "Kurzemes Vārda" tipogrāfijā Radio ielā 19.